

Lleis

Llei 4/2018, del 22 de març, de protecció temporal i transitòria per raons humanitàries

Atès que el Consell General en la seva sessió del dia 22 de març del 2018 ha aprovat la següent:

Llei 4/2018, del 22 de març, de protecció temporal i transitòria per raons humanitàries

Exposició de motius

El conflicte sirianà, amb les ramificacions geopolítiques que se'n deriven, ha generat una de les crisis humanitàries més grans ocorregudes en sòl europeu en els darrers setanta anys. La societat civil europea ha expressat clarament la seva voluntat d'acollir les víctimes d'aquesta crisi humanitària, i els governs europeus han gestionat l'acollida dels refugiats d'acord amb les obligacions internacionals, i tenint en compte de forma prevalent el marc normatiu comunitari i nacional. La ciutadania i els actors polítics del Principat d'Andorra han manifestat aquesta mateixa voluntat amb la finalitat d'ajudar les poblacions civils que busquen refugi fora de les fronteres sirianes i que arriben massivament a les costes del Mediterrani europeu.

L'absència d'una legislació pròpia que desenvolupi, amb rang de llei qualificada, el dret d'asil reconegut a la nostra Constitució, és certament un obstacle major per acollir persones a casa nostra, però no és l'únic. En efecte, la situació geogràfica del Principat d'Andorra, que no disposa d'aeroport i no forma part de l'espai Schengen, ni del marc comunitari per a l'acollida dels refugiats, com també la manca de determinades estructures i funcions institucionals que tenen altres països europeus (forces armades, ambaixades en països on arriben els refugiats, serveis d'intel·ligència, etc.) són elements que no faciliten l'organització concreta d'un canal que permeti fer arribar fins al territori andorrà persones que fugen de la guerra i que es troben en camps de refugiats fora del territori comunitari. Tanmateix, Andorra, com a membre de les Nacions Unides, pot actuar en el marc de les seves facultats de participació dins la comunitat internacional, i seguir la normativa i els procediments que se'n deriven, tot i que també ho ha de fer tenint en compte especialment el marc comunitari diferent i específic pel qual es regeixen els països veïns i fronterers a l'efecte de gestionar l'arribada i l'acollida de civils que cerquen asil.

El Govern, amb la voluntat ferma de respondre a la demanda de la ciutadania andorrana i amb el desig de ser un membre solidari de la comunitat internacional, ha pres la decisió de dotar el nostre país d'un marc legislatiu que reguli el dret d'asil o qualsevol altre règim anàleg, i faci possible l'adhesió als convenis internacionals que hi ha en aquesta matèria i que permeti acollir, de manera temporal i transitòria, aquests refugiats, la qual cosa requereix necessàriament la concertació amb els organismes internacionals competents i amb els països de trànsit per assegurar l'arribada legal i segura al territori andorrà de les persones que es puguin beneficiar d'aquest acolliment temporal i transitori.

La creació del règim de protecció temporal i subsidiària que conté aquesta llei té l'objectiu específic d'oferir una solució transitòria i restringida a la crisi humanitària que afecta actualment Europa, sense desenvolupar principis genèrics ni establir nous drets en termes d'asil. És una llei que té un enfocament efectiu i pragmàtic i que anticipa, per tant, una futura llei més general sobre el dret d'asil o qualsevol altre règim anàleg. Aquesta llei necessitarà un debat ampli amb la societat civil i els actors polítics, tenint en compte que, si bé el dret d'asil és un dret humà fonamental que Andorra reconeix, se'n desprenen implicacions i conseqüències d'un abast molt important.

La llei que ens ocupa es divideix en quatre capítols i disset articles. El capítol primer conté les disposicions generals i, en concret, els articles 1 i 2 regulen l'objecte i l'àmbit d'aplicació de la llei, i les definicions dels

conceptes més importants, com ara la protecció temporal i transitòria, les persones beneficiàries d'aquesta protecció i l'autorització de sojorn o de sojorn i treball que dona cobertura al règim de protecció temporal i transitòria. El capítol segon i els articles 3 a 5 que en formen part incideixen en la durada de dos anys prorrogable de forma excepcional, les condicions de l'atorgament i les vicissituds relatives a la finalització del règim de protecció temporal i transitòria. El capítol tercer fa referència a les característiques i l'abast de la protecció temporal i transitòria; l'article 6 regula la figura del representant personal d'aquesta protecció; l'article 7 estableix les normes sobre el reconeixement mèdic al qual s'han de sotmetre les persones beneficiàries de la protecció esmentada; l'article 8 fa referència a l'autorització de sojorn o de sojorn i treball que fonamenta el règim de protecció temporal i transitòria i als documents de viatge corresponents; els articles 9 a 12 regulen l'accés a l'allotjament, al treball i la formació, als serveis socials i socio-sanitaris i a l'estructura educativa de les persones beneficiàries esmentades, i l'article 13 incideix en l'extinció de l'autorització de sojorn o de sojorn i treball. Finalment, el capítol quart, que es divideix en els articles 14 a 17, preveu les disposicions relatives al retorn al país d'origen, al país de provenença o a un país tercer de les persones que s'han beneficiat del règim de protecció temporal i transitòria, tant pel que fa a la vessant del retorn voluntari com pel que fa a la vessant del retorn forçós, i també regula la fi dels beneficis d'aquesta protecció. Per acabar, el Projecte de Llei compta amb cinc disposicions finals que reformen i afegeixen diverses disposicions a la Llei 9/2012, del 31 de maig, de modificació de la Llei qualificada d'immigració, amb l'objectiu d'adaptar aquesta Llei a la Llei de protecció temporal i transitòria per raons humanitàries; encomanen a Govern que, després d'haver fet una anàlisi acurada de la normativa nacional i internacional en aquesta matèria, aprovi un Projecte de Llei sobre el dret d'asil o qualsevol altre règim anàleg; qualifiquen algunes disposicions d'aquesta Llei; encomanen al Govern la publicació del text consolidat de la Llei 9/2012 referida, i determinen la data de l'entrada en vigor d'aquesta Llei.

Capítol primer. Disposicions generals

Article 1. *Objecte i àmbit d'aplicació de la Llei*

1. Aquesta Llei estableix les normes que regulen l'atorgament de les autoritzacions de sojorn o de sojorn i treball en règim de protecció temporal i transitòria a les persones que es troben sota la protecció de l'Alt Comissionat de les Nacions Unides per als Refugiats (d'ara endavant, "l'ACNUR"), i a les persones que no poden retornar al seu país d'origen o de residència habitual a causa de violacions sistemàtiques o generalitzades dels drets humans.

2. El procediment que estableix aquesta Llei a l'efecte que preveu l'apartat anterior es desenvolupa amb la col·laboració de l'ACNUR, d'acord amb la seva responsabilitat de supervisió, i amb el suport d'entitats reconegudes sense ànim de lucre i dels estats concernits, tot plegat respectant els principis establerts en el Conveni sobre l'estatut dels refugiats, adoptat a Ginebra el 28 de juliol de 1951 (d'ara endavant, "el Conveni de Ginebra"), i el Protocol sobre l'estatut dels refugiats, adoptat a Nova York el 31 de gener de 1967, especialment pel que fa als principis de no-refús i de no-discriminació.

3. L'atorgament de la protecció temporal i transitòria a l'empara d'aquesta Llei no perjudica el reconeixement posterior de l'estatus de refugiat en el sentit que estableix l'article 1 del Conveni de Ginebra.

Article 2. *Definicions*

Als efectes d'aquesta Llei, s'entén per:

a) *Protecció temporal i transitòria*: règim que, amb caràcter excepcional, assegura a les persones que en són beneficiàries un estatus de protecció immediata, temporal i transitòria, mitjançant l'atorgament d'una autorització de sojorn o de sojorn i treball.

b) *Persones beneficiàries*: persones a les quals s'atorga l'autorització de sojorn o de sojorn i treball en règim de protecció temporal i transitòria i que es troben sota la protecció de l'ACNUR, perquè són:

i) Persones que han estat amenaçades o que temen, de manera fonamentada, que poden ser perseguides a causa de la seva raça, religió, nacionalitat o pertinença a un grup social particular, o per motiu de les seves opinions polítiques, i que per aquesta raó han de fugir del seu país d'origen o de

residència habitual i, alhora, no poden o no volen acollir-se, a causa del temor esmentat anteriorment, a la protecció d'aquest país.

ii) Persones apàtrides que no tenen una nacionalitat i es troben fora del país on tenen la seva residència habitual, pels mateixos motius esmentats a l'apartat i anterior, i, alhora, no poden o no volen tornar, a causa del mateix temor que s'hi esmenta, a aquest país.

iii) Persones que es troben en zones de conflicte armat o de violència endèmica.

iv) Persones que són víctimes de violacions sistemàtiques o generalitzades dels drets humans.

No tenen la consideració de persones beneficiàries, i, per tant, no se'ls pot atorgar la protecció temporal i transitòria, quan hi ha motius seriosos per creure que aquestes persones es troben en algun dels casos següents:

i) Si han comès un crim contra la pau, un crim de guerra o un crim contra la humanitat, tal com els defineixen els convenis internacionals que formen part de l'ordenament jurídic andorrà.

ii) Si han comès algun delictes greu de dret comú fora del territori andorrà abans de ser-los atorgada la protecció temporal i transitòria.

iii) Si han estat declarades culpables d'actes contraris a les finalitats i als principis de les Nacions Unides.

iv) Si la presència d'aquestes persones en territori andorrà pot suposar de forma fonamentada una amenaça per a l'ordre públic, o la seguretat pública o de l'Estat.

c) *Menors no acompanyats i menors separats*: els menors no acompanyats són els menors que han estat separats dels seus dos progenitors i d'altres familiars o parents, i no es troben sota la responsabilitat i la cura de cap persona adulta. Els menors separats són els que han estat separats dels seus dos progenitors o dels seus tutors o representants legals, però no d'altres familiars o parents.

d) *Persones amb discapacitat*: les persones que tenen deficiències físiques, mentals, intel·lectuals o sensorials a llarg termini que, en interactuar amb diverses barreres, poden impedir la seva participació plena i efectiva en la societat en igualtat de condicions amb les altres.

e) *Autorització de sojorn o de sojorn i treball*: autorització lliurada pel Govern com a conseqüència de l'atorgament de la protecció temporal i transitòria que permet a la persona que n'és beneficiària d'acreditar, si escau, la seva identitat, de residir i eventualment treballar a Andorra legalment, i de beneficiar-se dels altres drets que preveu aquesta Llei.

f) *Representant de la protecció temporal i transitòria*: persona designada per l'Administració entre el personal de la mateixa Administració o entre els membres d'una entitat sense ànim de lucre inscrita degudament en el registre andorrà corresponent, com a referent de la persona beneficiària de la protecció temporal i transitòria, que l'assisteix i l'acompanya per fer tràmits, procediments i gestions i per establir els contactes amb la societat civil, i, al mateix temps, l'aconsella en tot el que escaigui des del moment en què la persona arriba al territori andorrà fins al moment en què en marxa.

Capítol segon. Durada, atorgament i finalització de la protecció temporal i transitòria

Article 3. Durada

1. La durada de l'autorització de sojorn o de sojorn i treball en règim de protecció temporal i transitòria és de dos anys.

2. Excepcionalment, quan la situació al país d'origen o de residència habitual no permeti el retorn de la persona beneficiària de la protecció temporal i transitòria, i amb la consulta prèvia a l'ACNUR, els altres organismes internacionals especialitzats, les entitats reconegudes sense ànim de lucre o els estats conernits, l'autorització de sojorn o de sojorn i treball es pot prorrogar sis mesos més com a màxim, durant els quals la persona beneficiària ha de sol·licitar d'acollir-se a les disposicions de la normativa d'immigració aplicable, o a una altra forma de protecció que estableixi la normativa aplicable sobre el dret d'asil o qualsevol altre règim anàleg.

3. Si la durada de l'autorització de sojorn o de sojorn i treball finalitza durant el període escolar, es pot atorgar de forma excepcional als representants o tutors legals que ho sol·licitin, la possibilitat de romandre al Principat d'Andorra fins que s'acabi el període esmentat.

Article 4. *Atorgament de la protecció temporal i transitòria*

1. El Govern decideix cada dos anys, com a mínim, el nombre de persones que es poden beneficiar de l'autorització de sojorn o de sojorn i treball en règim de protecció temporal i transitòria, i ho comunica a l'ACNUR, els altres organismes internacionals especialitzats, les entitats reconegudes sense ànim de lucre o els estats concernits.

2. El Govern, amb la col·laboració de l'ACNUR, els altres organismes internacionals especialitzats, les entitats reconegudes sense ànim de lucre o els estats concernits, determina en cada convocatòria el perfil de les persones beneficiàries de la protecció temporal i transitòria, d'acord amb les disposicions de l'article 2, lletra b, d'aquesta Llei, i segons les necessitats que s'hagin pogut constatar de manera urgent en el terreny i a les quals el Principat d'Andorra pot donar una resposta satisfactòria en interès de les persones beneficiàries esmentades. En qualsevol cas i sempre que sigui possible, a l'hora de determinar el perfil de les persones beneficiàries, cal tenir en compte les persones que estiguin en una situació de vulnerabilitat, com ara els menors d'edat, especialment els menors no acompanyats, les persones amb discapacitat, les persones d'edat avançada, les dones embarassades, els membres de famílies monoparentals amb fills menors d'edat, les víctimes del tràfic d'éssers humans, les víctimes de la violència de gènere i domèstica, les persones amb malalties greus, i les persones que hagin patit tortures, violacions o altres formes de violència psicològica, física o sexual.

3. A partir de les propostes fetes per l'ACNUR, els organismes internacionals especialitzats, les entitats reconegudes sense ànim de lucre o els estats concernits, el Govern els comunica les persones que poden ser beneficiàries d'autoritzacions de sojorn o de sojorn i treball en règim de protecció temporal i transitòria. Posteriorment, un cop el Govern rep la confirmació de la voluntat ferma d'aquestes persones de beneficiar-se de les autoritzacions de sojorn o de sojorn i treball esmentades, publica al Butlletí Oficial del Principat d'Andorra l'acord mitjançant el qual atorga aquestes autoritzacions, amb el detall del nombre de persones beneficiàries, i tot seguit adopta totes les mesures previstes en aquesta Llei per acollir les persones esmentades.

4. En cas que, durant la vigència de l'autorització de sojorn o de sojorn i treball en règim de protecció temporal i transitòria, aparegui un membre de la família d'una persona beneficiària que no s'havia localitzat en el moment en què es va atorgar aquesta autorització, s'ha d'avaluar amb totes les parts implicades la possibilitat d'atorgar també a aquest membre una autorització de sojorn o de sojorn i treball, en els termes que estableix aquesta Llei, amb independència del nombre de persones que s'hagin determinat en la convocatòria corresponent. Tenen la consideració de membres de la família les persones esmentades a l'article 103 de la Llei 9/2012, del 31 de maig, de modificació de la Llei qualificada d'immigració (d'ara endavant, "la Llei 9/2012").

5. La persona susceptible de ser beneficiària d'una autorització de sojorn o de sojorn i treball en règim de protecció temporal i transitòria que no estigui en possessió d'un passaport o un document de viatge reconegut internacionalment, vigent i expedit vàlidament pel país d'origen o de procedència, tal com estableix l'article 11 de la Llei 9/2012, només pot ser admesa al Principat d'Andorra si disposa del document de viatge oficial lliurat per una organització internacional reconeguda i habilitada a aquest efecte.

Article 5. *Finalització de la protecció temporal i transitòria*

1. En el termini de tres mesos abans de la finalització de la durada de l'autorització de sojorn o de sojorn i treball en règim de protecció temporal i transitòria o de la seva pròrroga, el representant de la protecció temporal i transitòria comunica a la persona beneficiària aquesta finalització i la informa de les opcions que es plantegen, com ara el retorn al país d'origen o de residència habitual en cas que sigui possible, el trasllat a un altre país d'acollida, o l'aplicació del règim d'asil o del règim d'immigració de dret comú, i també la informa de les conseqüències que pot suposar el fet de no acollir-se a cap de les opcions esmentades.

2. En cas que l'opció plantejada comporti abandonar el territori andorrà, en el termini d'un mes abans de la data fixada a aquest efecte, la persona beneficiària i el representant de la protecció temporal i transitòria fan el balanç sobre la situació relativa a l'allotjament, el treball, els serveis contractats, les prestacions i els ajuts rebuts, i qualsevol altra qüestió esdevinguda o que porti causa de l'estada de la persona beneficiària al Principat d'Andorra.

3. Un cop finalitza la durada de l'autorització de sojorn o de sojorn i treball en règim de protecció temporal i transitòria o la seva pròrroga, els beneficis d'aquest règim s'extingeixen i les persones beneficiàries passen a ser sotmeses al règim d'immigració de dret comú, sempre que no hagin retornat al seu país d'origen o de residència habitual, o que no hagin marxat a un altre país d'acollida, o que no hagin instat un procediment per obtenir l'aplicació del règim d'asil o del règim d'immigració de dret comú.

4. Per excepció del que estableix l'apartat anterior, en cas que la persona beneficiària de l'autorització de sojorn o de sojorn i treball en règim de protecció temporal i transitòria hagi instat un procediment per obtenir l'aplicació del règim d'asil o del règim d'immigració de dret comú, els beneficis d'aquest règim es mantenen, encara que la durada de l'autorització de sojorn o de sojorn i treball o de la seva pròrroga hagi finalitzat, fins que el procediment esmentat finalitzi mitjançant una resolució ferma i definitiva.

Capítol tercer. Característiques i abast de la protecció temporal i transitòria

Article 6. *Representant de la protecció temporal i transitòria*

1. En el moment en què s'atorga l'autorització de sojorn o de sojorn i treball en règim de protecció temporal i transitòria, s'atribueix a cada persona beneficiària un representant de la protecció temporal i transitòria.

2. El nombre total de representants de la protecció temporal i transitòria ha de ser de dos com a mínim i de sexe oposat, i han de disposar de la formació necessària per exercir les seves funcions. Els representants han de vetllar pel respecte de les llibertats individuals de les persones beneficiàries i s'han de comunicar amb elles en una llengua que entenguin, amb la intervenció d'un intèrpret en cas que sigui necessari. En concret, han d'assegurar-se que les persones beneficiàries entenen totes les decisions i resolucions que els són comunicades i notificades, i que disposen de l'assessorament legal oportú a l'efecte d'emprar les vies de recurs corresponents.

3. Els representants de la protecció temporal i transitòria tenen la missió de rebre individualment les persones beneficiàries majors d'edat quan arriben al territori andorrà, en nom propi i en representació dels menors d'edat dels quals són responsables, d'informar-los sobre la seva situació i sobre el país d'acollida, i de recollir totes les dades necessàries sobre la seva situació. Els representants signen conjuntament amb les persones beneficiàries el document d'acollida corresponent, que conté un breu resum sobre el país que els acull, les condicions de l'acollida, les obligacions de les persones signatàries, la finalitat i el contingut del reconeixement mèdic, les condicions de finalització del règim de protecció temporal i transitòria, les mesures de retorn forçós, les indicacions sobre el reconeixement mèdic, les adreces de referència i les altres informacions que es considerin escaients.

4. El representant de la protecció temporal i transitòria és la persona de referència de la persona beneficiària durant tota la vigència de l'autorització de sojorn o de sojorn i treball en règim de protecció temporal i transitòria.

Article 7. *Reconeixement mèdic*

1. Totes les persones beneficiàries de l'autorització de sojorn o de sojorn i treball en règim de protecció temporal i transitòria s'han de sotmetre a un reconeixement mèdic del Servei Mèdic d'Immigració, el qual s'ajusta a les disposicions de l'article 8 del Reglament regulador de les revisions mèdiques, del 20 d'octubre del 2010. Aquest reconeixement s'ha de fer en el termini màxim de dos dies hàbils des del dia en què la persona beneficiària arriba al territori andorrà.

2. El Servei Mèdic d'Immigració ha d'elaborar un informe arran de cada reconeixement mèdic que s'incorpora a l'expedient de la persona beneficiària. Si la persona beneficiària presenta un problema de salut per al qual es disposa d'un tractament a Andorra i dels mitjans sanitaris adaptats a la seva situació mèdica, cal

comunicar-l'hi a l'efecte de tractar-la degudament; en cas contrari, se n'ha d'informar l'organisme, l'entitat o l'estat de procedència o els països amb els quals el Principat d'Andorra té un conveni d'assistència sanitària, amb la finalitat de trobar un país que la pugui acollir temporalment i li subministri el tractament adaptat a la patologia que presenta, abans de retornar al Principat d'Andorra.

Article 8. *Autorització de sojorn o de sojorn i treball i documents de viatge*

1. Les persones beneficiàries del règim de protecció temporal i transitòria reben una autorització de sojorn, o de sojorn i treball, que s'instrumentalitza mitjançant un document que les identifica i que acredita la possessió d'aquesta autorització. Les autoritzacions de sojorn o de sojorn i treball tenen la mateixa durada que el règim de protecció temporal i transitòria i es prorroguen de la mateixa manera.

2. Les autoritzacions de sojorn o de sojorn i treball en règim de protecció temporal i transitòria no estan subjectes a cap condició de quota, ni als criteris de cohesió social, ni a les normes que regeixen el principi de prioritat i les excepcions que estableixen els articles 40 i 41 de la Llei 9/2012, respectivament. A més, les autoritzacions de sojorn o de sojorn i treball en règim de protecció temporal i transitòria tampoc no estan subjectes a les disposicions de l'article 46 de la Llei 9/2012, i les persones que en són beneficiàries queden eximides de l'obligació d'acreditar els antecedents penals, tal com estableix l'article 43 de la Llei 9/2012, tenint en compte que el control del risc eventual per a la seguretat de l'Estat, de les persones o dels béns, i per a l'ordre públic, s'ha fet prèviament amb l'organisme, l'entitat o l'estat de procedència amb el qual el Principat d'Andorra ha subscrit els acords oportuns.

3. La persona beneficiària de la protecció temporal i transitòria pot sortir del territori andorrà, a càrrec seu, amb la comunicació prèvia al seu representant, i fent ús del document que hagi emprat per entrar-hi, llevat que hi hagi motius imperiosos de seguretat nacional o d'ordre públic que n'impedeixin la sortida. En cas que la persona beneficiària no disposi d'aquest document en el moment en què ha de viatjar a l'estranger, pot rebre un document de viatge les especificitats del qual s'han d'establir per la via reglamentària. En qualsevol cas, les peticions de sortida del territori andorrà s'han de fer amb l'antelació suficient per poder obtenir l'acord del país on es vol viatjar, en cas que aquest acord sigui necessari.

Article 9. *Accés a l'allotjament*

1. El Govern ha de facilitar i promoure les accions necessàries perquè les persones beneficiàries disposin d'un allotjament i dels serveis i subministraments complementaris corresponents, com ara el mobiliari bàsic, l'electricitat, l'aigua, la calefacció i les telecomunicacions, durant tota la durada de l'autorització de sojorn o de sojorn i treball en règim de protecció temporal i transitòria o de la seva pròrroga, tenint en consideració especialment si la persona beneficiària té una activitat assalariada, persones a càrrec o alguna discapacitat o necessitat específica.

2. L'accés a l'allotjament a què fa referència l'apartat anterior ha de prioritzar la inclusió en la comunitat de les persones beneficiàries, i també es pot materialitzar a través de l'ús i el gaudiment d'allotjaments que posin a disposició gratuïtament persones o entitats privades amb l'autorització prèvia de l'Administració.

Article 10. *Accés al treball i a la formació*

1. El Govern ha de promoure les accions necessàries perquè les persones beneficiàries puguin accedir a una activitat laboral durant la vigència de l'autorització de sojorn en règim de protecció temporal i transitòria o de la seva pròrroga.

2. El Govern ha de promoure les accions necessàries perquè les persones beneficiàries que ho desitgin i que compleixin els requisits aplicables a aquest efecte puguin accedir a les formacions per a adults, els cursos de formació professional i les altres formacions que es proposin a Andorra, durant la vigència de l'autorització de sojorn o de sojorn i treball en règim de protecció temporal i transitòria o de la seva pròrroga.

Article 11. *Accés als serveis socials i socio-sanitaris*

1. L'atenció social i socio-sanitària de les persones beneficiàries s'inicia a comptar de la seva arribada al Principat d'Andorra i durant tota la durada de l'autorització de sojorn o de sojorn i treball en règim de protecció temporal i transitòria o de la seva pròrroga. Els representants de la protecció temporal i transitòria

avaluen en cada cas el tipus i l'extensió de l'atenció social i sociosanitària requerida, tenint en compte la situació personal i familiar de la persona beneficiària.

2. El Govern ha de facilitar l'accés de les persones beneficiàries als serveis socials i sociosanitaris que estableix la Llei 6/2014, del 24 d'abril, de serveis socials i sociosanitaris, i els ha d'atorgar les prestacions i els ajuts necessaris en funció de l'informe que hagi elaborat el representant de la protecció temporal i transitòria, tenint en consideració especialment si la persona beneficiària té una activitat assalariada, persones a càrrec o alguna discapacitat o necessitat específica, d'acord amb els requisits que estableix la Llei esmentada i la normativa reglamentària aplicable en matèria de prestacions econòmiques de serveis socials i sociosanitaris.

Article 12. *Accés a l'estructura educativa*

1. El Govern ha de facilitar l'accés a l'estructura educativa de les persones beneficiàries menors d'edat, d'acord amb les preferències dels seus representants o tutors legals.

2. Les persones beneficiàries poden sol·licitar i obtenir els ajuts per a l'estudi d'acord amb les disposicions de la Llei 9/2014, del 3 de juny, d'ajuts a l'estudi.

Article 13. *Extinció de l'autorització de sojorn o de sojorn i treball*

L'autorització de sojorn o de sojorn i treball en règim de protecció temporal i transitòria s'extingeix per les causes següents:

- a) Si la persona beneficiària opta pel retorn voluntari un cop finalitza la durada de l'autorització de sojorn o de sojorn i treball o de la seva pròrroga.
- b) Si la persona beneficiària renuncia expressament al règim de protecció temporal i transitòria en qualsevol moment de la durada de l'autorització de sojorn o de sojorn i treball o de la seva pròrroga.
- c) Si l'autorització de sojorn o de sojorn i treball és revocada o cancel·lada pel Govern, en cas que concorri algun dels supòsits que estableix l'article 2, lletra b, segon paràgraf, números i a iv, d'aquesta Llei, tant abans com durant la vigència de l'autorització de sojorn o de sojorn i treball. La decisió de cancel·lació o revocació pot ser objecte de recurs d'acord amb els terminis i els procediments que estableix l'article 158 de la Llei 9/2012. La interposició del recurs suspèn els efectes de la decisió fins que recaigui una resolució ferma i definitiva; en cas que la decisió esmentada guanyi fermesa, la persona beneficiària passa a trobar-se en situació irregular al Principat d'Andorra, amb l'obligació d'abandonar el territori nacional.
- d) Si la vigència de l'autorització de sojorn o de sojorn i treball ha caducat i la persona beneficiària no ha optat per cap de les opcions que estan al seu abast d'acord amb la normativa aplicable.
- e) Si la persona beneficiària s'ha acollit a les disposicions de la normativa d'immigració aplicable, o a una altra forma de protecció que estableixi la normativa sobre el dret d'asil o qualsevol altre règim anàleg aplicable.

Capítol quart. Retorn

Article 14. *Retorn voluntari al país d'origen*

1. Quan la persona beneficiària vol retornar al seu país d'origen durant la vigència o en finalitzar la vigència de l'autorització de sojorn o de sojorn i treball en règim de protecció temporal i transitòria, o de la seva pròrroga, ho ha de comunicar al seu representant de la protecció temporal i transitòria, el qual l'ha d'informar dels riscos eventuals que pot comportar aquesta decisió.

2. Si el retorn al país d'origen és possible i es pot fer en les condicions de seguretat i dignitat oportunes, el Govern ho facilita amb la col·laboració de l'ACNUR, els organismes internacionals especialitzats, les entitats reconegudes sense ànim de lucre i/o els estats concernits.

3. En cas que la persona beneficiària manifesti la voluntat de retornar al seu país d'origen abans de la finalització de la vigència de l'autorització de sojorn o de sojorn i treball, però que el retorn s'hagi de fer

amb posterioritat a la finalització d'aquesta vigència, el règim de protecció temporal i transitòria atorgat es prolonga fins que s'abandona el Principat d'Andorra.

4. En cas que la persona beneficiària manifesti la voluntat de retornar al seu país d'origen en finalitzar la vigència de l'autorització de sojorn o de sojorn i treball i que el retorn sigui impossible per la situació en què es troba aquest país, la vigència de l'autorització de sojorn o de sojorn i treball es prorroga en els termes que estableix l'apartat 2 de l'article 3 d'aquesta Llei.

5. El retorn al país d'origen es fa tenint en compte la situació individual de la persona beneficiària, i respectant els seus drets i els de la família a la qual pertanyi i l'interès superior dels menors d'edat. En concret, en cas que s'hagin atorgat autoritzacions de sojorn o de sojorn i treball a diversos membres d'una mateixa família, el retorn al país d'origen es fa de la mateixa manera com se n'ha fet l'acollida, excepte en els casos següents:

- a) Si, entretant, els menors d'edat que formen part de la família concernida han esdevingut majors d'edat i s'acullen a les disposicions de la normativa d'immigració aplicable, o a una altra forma de protecció que estableixi la normativa sobre el dret d'asil o qualsevol altre règim anàleg aplicable.
- b) Si, entretant, ha tingut lloc la separació matrimonial o el divorci dels cònjuges que formen part de la família.
- c) Si s'esdevé qualsevol altra modificació de la situació familiar inicial que requereixi una avaluació específica.

Article 15. *Retorn voluntari al país de provinença o a un país tercer*

Quan la persona beneficiària d'una autorització de sojorn o de sojorn i treball en règim de protecció temporal i transitòria no pugui retornar al seu país d'origen i, al mateix temps, no es vulgui acollir a qualsevol de les opcions que li permetrien romandre al Principat d'Andorra, el Govern li ha de facilitar el retorn al país de provinença o a un país tercer on se li atorgui la possibilitat de sojornar.

Article 16. *Retorn forçós*

D'acord amb el principi de no-refús, el retorn forçós de la persona beneficiària només és possible en els casos següents, després d'haver esgotat les vies de recurs previstes a l'article 158 de la Llei 9/2012 i sempre que se n'hagi fet ús:

- a) Un cop ha finalitzat la vigència de l'autorització de sojorn o de sojorn i treball en règim de protecció temporal i transitòria, o la de la seva pròrroga, si la persona beneficiària no s'ha acollit a cap de les opcions que estan al seu abast d'acord amb la normativa aplicable i que li han de ser proposades pel seu representant de la protecció temporal i transitòria. Aquest retorn forçós s'ha de fer amb respecte de les obligacions internacionals i de la dignitat humana, tot aplicant les mesures d'expulsió que estableix la Llei 9/2012 cap al país d'origen, el país de provinença o un país tercer que estigui disposat a acollir aquesta persona. Tanmateix, no es pot procedir al retorn forçós si en el moment en què s'ha de fer efectiu la persona concernida no està en condicions de viatjar per motius de salut; en aquest cas, el retorn es posposa fins que estigui en condicions de fer-ho.
- b) Si s'esdevé qualsevol dels supòsits que preveu l'article 13, lletra c, d'aquesta Llei.

Article 17. *Fi dels beneficis de la protecció temporal i transitòria*

El retorn al país d'origen, al país de provinença o a un país tercer, sigui de forma voluntària, sigui de manera forçosa, posa fi als beneficis que es deriven de l'atorgament de l'autorització de sojorn o de sojorn i treball en règim de protecció temporal i transitòria.

Disposició final primera. Modificació de la Llei qualificada d'immigració

1. S'afegeix un nou article 28 quinquies, immediatament després de l'article 28 quater, a la Llei 9/2012, del 31 de maig, de modificació de la Llei qualificada d'immigració, el qual queda redactat de la manera següent:

"Article 28 quinquies. *Autorització de sojorn o de sojorn i treball per a les persones beneficiàries del règim de protecció temporal i transitòria*

A les persones beneficiàries del règim de protecció temporal i transitòria a l'empara de la Llei de protecció temporal i transitòria per raons humanitàries, se'ls atorga una autorització de sojorn o de sojorn i treball per una durada de dos anys, prorrogable en els termes que estableix la Llei esmentada. Un cop finalitza la durada de l'autorització o de la seva pròrroga, la persona beneficiària que desitgi romandre al Principat d'Andorra s'ha d'acollir al règim previst a l'article 38 quinquies o a qualsevol altre dels règims previstos en aquesta Llei, o a una altra forma de protecció que estableixi la normativa sobre el dret d'asil o qualsevol altre règim anàleg aplicable."

2. S'afegeix un nou article 38 quinquies, immediatament després de l'article 38 quater, a la Llei 9/2012, del 31 de maig, de modificació de la Llei qualificada d'immigració, el qual queda redactat de la manera següent:

"Article 38 quinquies. *Criteris per a la concessió de l'autorització de residència i treball en extinguir-se l'autorització de sojorn o de sojorn i treball en règim de protecció temporal i transitòria*

1. En arribar a la fi de la durada de l'autorització de sojorn o de sojorn i treball en règim de protecció temporal i transitòria a què fa referència l'article 28 quinquies, la persona beneficiària d'aquesta protecció que ho sol·liciti pot obtenir una autorització de residència i treball.

2. Per obtenir l'autorització de residència i treball a què fa referència l'apartat anterior, la persona beneficiària de la protecció temporal i transitòria ha de:

a) Aportar un informe redactat pel representant de la protecció temporal i transitòria que certifiqui el compliment de les obligacions per part de la persona beneficiària durant la vigència de la seva autorització de sojorn o de sojorn i treball en règim de protecció temporal i transitòria.

b) Acreditar documentalment l'existència i la vigència d'un contracte de treball subscrit amb una empresa constituïda legalment a Andorra, amb un salari fix igual o superior al salari mínim vigent en cada moment a Andorra, durant tota la vigència de la relació laboral.

3. Les autoritzacions de residència i treball a què fa referència l'apartat 1 anterior no estan subjectes a cap condició de quota, ni als criteris de cohesió social, ni a les normes que regeixen el principi de prioritat que estableix l'article 40, ni a les normes referides a les excepcions al principi de prioritat previstes a l'article 41, ni a les disposicions de l'article 46."

3. Es modifica l'article 43 de la Llei 9/2012, del 31 de maig, de modificació de la Llei qualificada d'immigració, el qual queda redactat de la manera següent:

"Article 43. *Seguretat i ordre públic*

La persona que sol·licita una autorització d'immigració no pot representar un risc per a la seguretat de l'Estat, de les persones o dels béns, ni per a l'ordre públic, i ha d'acreditar que no té antecedents penals arran de la comissió d'infraccions doloses, ni al Principat d'Andorra, ni als països on hagi residit amb anterioritat. No obstant això, queden dispensades d'aquesta acreditació les persones beneficiàries de l'autorització de sojorn o de sojorn i treball en règim de protecció temporal i transitòria a l'empara de la Llei de protecció temporal i transitòria per raons humanitàries."

4. S'afegeix un nou article 58 quinquies, immediatament després de l'article 58 quater, a la Llei 9/2012, del 31 de maig, de modificació de la Llei qualificada d'immigració, el qual queda redactat de la manera següent:

"Article 58 quinquies. *Renovació de l'autorització de residència i treball concedida en virtut de l'article 38 quinquies*

Per obtenir la renovació d'una autorització de residència i treball concedida en virtut de l'article 38 quinquies, la persona estrangera que n'és titular ha d'haver residit i treballat a Andorra de manera permanent i efectiva. Aquesta nova autorització té una durada de dos anys i es renova pels mateixos períodes fins que la persona beneficiària acumuli set anys de residència i treball; a partir d'aquest moment les renovacions posteriors de l'autorització es fan d'acord amb la normativa aplicable en aquesta matèria."

5. S'afegeix un nou article 62 ter, immediatament després de l'article 62 bis, a la Llei 9/2012, del 31 de maig, de modificació de la Llei qualificada d'immigració, el qual queda redactat de la manera següent:

"Article 62 ter. *Renovació de l'autorització de residència i treball prevista a l'article 38 quinquies i concedida des de fa almenys set anys*

1. La persona estrangera titular, des de fa set anys com a mínim, d'una autorització de residència i treball concedida en virtut de l'article 38 quinquies, i que ha residit i treballat de manera permanent i efectiva a Andorra durant el darrer període de la renovació de l'autorització, pot sol·licitar i obtenir la renovació d'aquesta autorització per un període de deu anys.

2. Les renovacions posteriors de l'autorització a què fa referència l'apartat anterior es concedeixen per períodes successius de deu anys, i només es poden denegar per motius d'ordre públic o si es constata la interrupció de la residència a Andorra de la persona estrangera que n'és titular."

Disposició final segona. *Projecte de Llei sobre el dret d'asil o qualsevol altre règim anàleg*

S'encomana al Govern que, després d'haver fet una anàlisi acurada de la normativa nacional i internacional en aquesta matèria, aprovi un Projecte de Llei sobre el dret d'asil o qualsevol altre règim anàleg.

Disposició final tercera. *Qualificació de determinades disposicions d'aquesta Llei*

La disposició final primera d'aquesta Llei, que modifica o afegeix noves disposicions a la Llei 9/2012, del 31 de maig, de modificació de la Llei qualificada d'immigració, té caràcter de Llei qualificada. La resta de disposicions d'aquesta Llei tenen caràcter de Llei ordinària.

Disposició final quarta. *Publicació de textos consolidats*

S'encomana al Govern que, en el termini màxim de sis mesos des de l'entrada en vigor d'aquesta Llei, publiqui al Butlletí Oficial del Principat d'Andorra el text consolidat de la Llei 9/2012, del 31 de maig, de modificació de la Llei qualificada d'immigració, que inclogui les modificacions introduïdes fins ara en aquesta Llei.

Disposició final cinquena. *Entrada en vigor*

Aquesta Llei entrarà en vigor l'endemà de ser publicada al Butlletí Oficial del Principat d'Andorra.

Casa de la Vall, 22 de març del 2018

Vicenç Mateu Zamora
Síndic General

Nosaltres els copríneps la sancionem i promulguem i n'ordenem la publicació en el Butlletí Oficial del Principat d'Andorra.

Emmanuel Macron
President de la República Francesa
Copríncep d'Andorra

Joan Enric Vives Sicília
Bisbe d'Urgell
Copríncep d'Andorra